

Ziua în care am învățat să trăiesc

Traducere din franceză de
Diana-Alina Ene

Taie răul de la rădăcină.

De la fereastra băii situate la etajul minuscului case roz pe care o închiriașe cu aproape trei luni în urmă pe o străduță cochetă din San Francisco, Jonathan privea, bărbierindu-se cu gesturi automate, trifoiul care invada gazonul. Biata peluză, îngălbinită de soarele neîndurător de iulie, părea gata să capituleze. Clopyralidul fusese inutil. O sticlă întreagă pulverizată la începutul lunii nu ajutase la nimic. Va trebui să-l smulg fir cu fir, își zise el, în timp ce mașina de ras electrică îi mângâia bărbia, bâzând melodios și repetitiv. Era foarte important să reușească să întrețină cât mai bine grădina: situată în spatele casei cu expunere spre sud, era locul de joacă preferat al fetiței lui, Chloé, atunci când îl vizita în weekend, o dată la două săptămâni.

După ce termină cu bărbieritul, își verifică e-mailurile pe smartphone. Cereri de la clienți, o reclamație, un dejun reprogramat, raportul contabil lunar, o ofertă de la operatorul de telefonie și câteva newsletter-uri.

Revenit în fața oglinzii, se înarmă cu o pensulă și cu un flacon de tinctură închisă la culoare. Cu grija, aplică

lotiunea pe primele lui fire de păr alb. La treizeci și sase de ani, era prea devreme să accepte semnele înaintării în vîrstă.

Se grăbi să-și termine toaleta pentru a ajunge la timp la întâlnirea zilnică de la cafeneaua din piața centrală: în fiecare dimineață, de când își deschise seră micul birou de asigurări, în urmă cu cinci ani, cei trei asociați se întâlneau acolo pentru o primă cafea la terasă. Dintre asociați făcea parte chiar fosta lui soție, Angela, iar recenta lor despărțire nu reușise să schimbe ritualul, ce părea imuabil.

Firma lor era singura din oraș care se specializase pe o clientelă de mici comercianți din regiune. După începutul dificil, la momentul de față atinseseră un anumit echilibru, care le permitea asociaților și asistentei lor un salariu lunar, chiar dacă destul de mic deocamdată. Reușiseră să-și facă un nume, iar perspectivele de dezvoltare erau promițătoare. Sigur că bătălia era de-abia la început și Jonathan se mai simțea descurajat uneori, dar se îmbărbăta imediat spunându-și că orice e posibil, că limitele sunt doar cele pe care ni le impunem noi însine.

Ieși pe trepte și se îndreptă spre poartă. Mirosea a vară. Mica grădină din fața casei nu arăta nici ea mai bine decât cea din spate. Cu expunere spre nord, era invadată de mușchi.

Corespondența îl aștepta în cutia de scrisori. Deschise un plic trimis de bancă. Revizia mașinii îl lăsase pe sponci. Trebuia să revină pe linia de plutire cât mai repede. A doua scrisoare era de la operatorul de telefonie. Cu siguranță, încă o factură...

— Bună ziua!

Respect pentru autori și cititori

Vecinul, care și l-a corespondență în același moment, îl salută afișând un aer relaxat, al omului căruia viața îi surâde. Jonathan îi răspunse în același fel.

O pisică i se împletici printre picioare mieunând. Se aplecă s-o mângâie. Era a vecinei care locuia într-un mic imobil din apropiere. Pisica venea adesea la el în curte, spre marea încântare a lui Chloé.

Pisica i-o luă înainte ieșind în stradă și apoi începu să miaune în fața casei stăpânei ei, privindu-l insistent. Jonathan împinse ușa și pisica intră, fără să-l scape din priviri.

— Vrei să te-nsoțesc, nu? Să știi că mă grăbesc, îi spuse bărbatul deschizând ușa liftului. Hai, vino repede!

Dar pisica rămase la piciorul scării, miorlăind încet.

— Vrei pe scări, știu..., dar ți-am spus că n-am timp. Hai, grăbește-te...

Animalul insistă clipind. Jonathan oftă.

— Acum chiar că exagerezi...

Luă pisica în brațe și urcă una câte una treptele până la etajul trei. Sună la ușă și coborî fără să aștepte răspunsul.

— A! Pe unde-ai umblat, vagabondule? se auzi vocea bătrânei.

Jonathan o luă pe străduța pe care casele încă nu se treziseră și făcu dreapta spre o arteră comercială ce ducea în piață unde trebuia să-și întâlnească amicii.

Se gândi încă o dată la manifestația la care participase în ajun, organizată împotriva defrișărilor excesive din zona Amazonului. Organizatorii reușiseră să adune cam o sută de oameni și să atragă atenția presei locale. Un pas înainte.

Trecând prin dreptul vitrinei magazinului de articole sportive, aruncă o privire la perechea de teniși care-i făcea

cu ochiul de ceva timp. Trecând pe lângă patiseria austriacă, se simți asaltat de mirosul apetisant al prăjiturilor calde, care își făcea drum spre el prin gurile de aerisire strategic plasate spre stradă. A fost cât pe ce să cedeze tentației, dar grăbi pasul. Prea mult colesterol. Dintre toate bătăliile pe care le dăm zilnic, oare nu este cea mai grea aceea împotriva dorințelor pe care ni le alimentăm singuri?

Cățiva oameni fără adăpost dormeau pe ici, pe colo, înveliți în cuverturi. Băcanul mexican deschisese deja, la fel și vânzătorul de ziare și, puțin mai încolo, frizerul portorican. Trecu pe lângă cățiva cunoșcuți care mergeau spre serviciu cu un aer absent. Peste o oră, străzile aveau să fie pline.

Mission District era cel mai vechi cartier din San Francisco. O lume plină de contradicții: vile în stil victorian ușor decolorate, amestecate cu imobile noi, impersonale, ridicate în vecinătatea unor clădiri vechi, pe jumătate insalubre. Case vechi în culori pastel flirtând cu construcții acoperite de graffiti în tonuri agresive. Chiar și populația era alcătuită din numeroase comunități care trăiau împreună fără să se amestece cu adevărat. Se vorbeau tot felul de limbi printre care spaniola, chineza, greaca, araba și rusa. Fiecare trăia în lumea lui, fără să-l intereseze de ceilalți.

Un cerșetor se apropiu cu mâna întinsă. Jonathan ezită un moment, apoi își văzu de drum, evitându-i privirea. Nu poți mulțumi pe toată lumea.

Michael, asociatul lui, îl aștepta deja pe terasa cafelei. Era un tip de patruzeci de ani, elegant, cu un surâs fermecător și un discurs elevat, debordând de atâtă energie, încât aveai impresia că ori se încărca precum bateriile

la înaltă tensiune, ori se îndopă cu amfetamine. Îmbrăcat într-un costum de culoarea nisipului, cămașă albă și cravată portocalie de mătase, împletită, avea în față o ceașcă mare de cafea și o *carrot cake* pe care părea că o alesese ca să se asorteze cu cravata. Terasa ocupa o porțiune mare din trotuar, dar era suficient de ferită încât să poți face abstracție de mașinile ce treceau în spatele unui zid de arbuști plantați în ghivece masive, demne de o oranjerie de castel. Mesele și scaunele de ratan accentuau impresia că te aflai undeva departe de oraș.

— Cum îți merge? spuse Michael pe un ton entuziast, nu departe de prestația lui Jim Carrey din *Masca*.

— Bine. Dar ție? răspunse Jonathan ca de obicei.

Scoase din buzunar un mic flacon de gel antibacterian, lăsa să-i cadă câteva picături în palmă și apoi își frecă mâinile energic. Michael îl privea cu un surâs amuzat.

— Hai! Ce ie? Prăjitura zilei e de vis.

— Mai nou mănânci prăjituri la micul dejun?

— Da. E noua mea dietă: puțin zahăr dimineața pentru demaraj, apoi nimic tot restul zilei.

— Bine. Iau o prăjitură.

Michael îi făcu semn chelnerului și comandă.

Dintre cei trei asociați, Michael stăpânea cel mai bine dedesubturile meseriei și Jonathan simțea adesea o oarecare admirăție pentru el. Îl invidia pentru felul în care reușea să-i creeze clientului o stare de spirit favorabilă pentru a se lăsa convins. Însoțindu-l în timp ce sonda terenul pe lângă diferiți comercianți, Jonathan asistase la scene incredibile, în timpul cărora Michael reușea să-i aducă unde voia pe posibili clienți extrem de recalcitranți. După ce învățase multă vreme diferite metode de vânzare a produselor, el făcea totul ca la carte,

dar trebuia să depună eforturi considerabile acolo unde Michael făcea cu ușurință paradă de arta sa, stăpânind aşa de bine toate tehniciile care sfârșeau prin a convinge clientul să semneze un nou contract, să aleagă mai multe opțiuni, să-și mărească aria de asigurare sau chiar să-și acopere de mai multe ori același risc... În domeniul lor, le mărturisise Michael asociaților lui, cea mai importantă e spaima primordială, principala aliată a consilierului în asigurări. Aceasta se naște în ochii clientului din primul moment în care-i vorbești despre dezastre, furturi sau litigii. La început infimă, dar insidioasă, se infiltreză în meandrele minții, până când devine primordială în zona neuronală a deciziilor. Ce va însemna în acel moment o nenorocită de cotizație anuală, în raport cu costul unui dezastru natural sau al unui proces intentat de un consumator furios? Cu cât mai sumbre perspectivele, cu atât mai ieftină părea asigurarea...

Jonathan, pe de altă parte, era un tip cinstit și nu de puține ori i se întâmpla să-și facă procese de conștiință. Numai că toate firmele concurente aplicau aceleași metode și, dacă ar fi acționat după cum îi dicta conștiința, ar fi avut de pierdut. În acea lume lipsită de sentimente, astea erau regulile. Cei care nu voiau să fie excluși din joc trebuiau să le accepte și să încerce să tragă lozul câștigător...

— Știi, zise Michael, în ultimul timp m-am tot gândit la situația ta.

— Situația mea? întrebă Jonathan.

Michael dădu din cap cu amabilitate, uitându-se la el plin de empatie.

— Cu cât te urmăresc, cu atât realizez ce infern trebuie să fie pentru tine să lucrezi zi de zi cu „fosta”.

Luat prin surprindere, Jonathan se uită la el fără să răspundă.

— Nu vă faceți decât rău unul altuia. Nu e deloc rezonabil.

Jonathan rămase interzis.

— Și asta nu mai poate continua.

Jonathan se uită în pământ. Michael îl privi aproape tandru.

— Așa că mai bine să luăm măsuri din vreme...

Luă o înghițitură de *carrot cake*.

— Am tot analizat faptele, am întors situația pe toate fețele și, în sfârșit, am o propunere.

— O propunere?

— Da.

Jonathan rămase tăcut.

— Uite, nu-mi da un răspuns pe loc, reflectează un timp.

Jonathan îl privi cu atenție.

— Aș fi dispus să-ți cumpăr partea, spuse Michael, dacă te hotărăști să te retragi.

— Partea mea... din firmă?

— Că doar nu din prăjitură.

Jonathan rămase fără replică. Nu se gândise niciodată să renunțe la firma pe care o construise împreună. Se implicase atât de mult, pusese trup și suflet în ea, încât aceasta devenise... parte din el însuși. Simți cum i se strânge stomacul. Să părăsească firma ar fi însemnat să renunțe la elementul cel mai important din viața lui. S-o ia de la zero. Să reconstruiască din temelii...

În cafenea, la televizorul agățat pe perete, rulau imagini cu Austin Fisher, campionul de tenis care strângea

trofeu după trofeu. După ce câștigase din nou la Wimbledon cu câteva săptămâni în urmă, se prezenta la Flushing Meadow ca mare favorit al US Open.

Jonathan urmărea imaginile, visător. A-i vinde lui Michael partea sa ar fi însemnat să renunțe la visul secret de a-l depăși, de a deveni el însuși campionul celor mai bune contracte.

— Ar trebui să fac un împrumut, relua Michael. Ar fi greu, dar probabil că ăsta e cel mai bun lucru pentru toată lumea.

— Bună, la toată lumea.

Angela se așeză la masă și suspină zgomotos pentru a-și sublinia exasperarea, păstrând totuși pe buze un mic surâs. Jonathan o cunoștea ca pe propriile buzunare.

— Cum îți merge? îi aruncă Michael.

— Fiică-ta a refuzat să se spele pe dinți, spuse ea, arătând cu bărbia în direcția lui Jonathan. Bineînțeles că n-am cedat. A trebuit să duc muncă de lămurire vreo zece minute... Ca urmare, la școală am găsit poarta încuiată. A fost nevoie să sună la portar și să suporte perdaful de rigoare. Nu că nu l-ar merita...

— Cafea lungă, ca de obicei? întrebă Michael, zâmbind în continuare.

— Nu. Una dublă, zise ea, oftând din nou.

Michael dădu comanda. Angela se uită la Jonathan cu un surâs acid.

— Pari foarte senin. Chiar destins...

El nu reacționa în niciun fel. Ea își trecu degetele prin părul șaten-deschis, ale cărui vârfuri îi mânghiau umerii.

— Mi-ai reproșat că mă ocup mai mult de florile mele decât de fiica mea, dar...

Nu și-am spus niciodată aşa ceva, protestă Jonathan pe un ton de învins fără luptă.

— Dar... vezi tu... plantele nu se trântesc pe jos urlând.

Jonathan își suprimă un zâmbet, apoi își bău cafeaua fără să mai spună nimic. Se despărțiseră de trei luni, dar ea continua să-i facă aceleași reproșuri ca întotdeauna. Brusc, simți că, în mod bizar, asta îi făcea placere, dându-i impresia că relația lor continua, în ciuda tuturor problemelor. Realiză atunci ceea ce niciodată nu îndrăznise să-și mărturisească: în adâncul sufletului mai spera la o împăcare.

Să-i vândă lui Michael partea lui ar fi însemnat să renunțe la această speranță, rupând ultimele fire care-l mai legau de Angela.

O șterse deci de la prima întâlnire a zilei, abandonându-și asociații pe terasă. Lista posibilităților clienți era lungă. O perspectivă nu prea atractivă, dar era înainte de weekend. În curând va avea tot timpul să se odihnească.

Nici prin cap nu-i trecea că, două zile mai târziu, viața lui urma să se schimbe pentru totdeauna.